

UBND HUYỆN BẾN CẦU
PHÒNG TƯ PHÁP

**PHỔ BIẾN PHÁP LUẬT CHO
HỌC SINH PHỔ THÔNG**

**QUY ĐỊNH CỦA PHÁP LUẬT HÌNH SỰ ĐỐI VỚI NGƯỜI
CHƯA THÀNH NIÊN PHẠM TỘI**

(Theo Bộ Luật Hình sự năm 1999)

Tháng 9-2013

1. Tuổi chịu trách nhiệm hình sự?

Người chưa thành niên từ đủ 14 tuổi đến dưới 18 tuổi phạm tội phải chịu trách nhiệm hình sự như sau:

- Người từ đủ 16 tuổi trở lên phải chịu trách nhiệm hình sự về mọi tội phạm.

- Người từ đủ 14 tuổi trở lên, nhưng chưa đủ 16 tuổi phải chịu trách nhiệm hình sự về tội phạm rất nghiêm trọng do cố ý (là tội phạm gây nguy

hại rất lớn cho xã hội mà mức cao nhất của khung hình phạt đối với tội ấy là đến mười lăm năm tù) hoặc tội phạm đặc biệt nghiêm trọng (là tội phạm gây nguy hại đặc biệt lớn cho xã hội mà mức cao nhất của khung hình phạt đối với tội ấy là trên mười lăm năm tù, tù chung thân hoặc tử hình?)

2. Nguyên tắc xử lý đối với người chưa thành niên phạm tội:

- Việc xử lý người chưa thành niên phạm tội chủ yếu nhằm giáo dục, giúp đỡ họ sửa chữa sai lầm để trở thành công dân có ích cho xã hội.

- Người chưa thành niên phạm tội có thể được miễn trách nhiệm hình sự, nếu người đó phạm tội ít nghiêm trọng hoặc tội nghiêm trọng, gây hại không lớn, có nhiều tình tiết giảm nhẹ và được gia đình hoặc cơ quan, tổ chức nhận giám sát, giáo dục.

- Việc truy cứu trách nhiệm hình sự người chưa thành niên phạm tội và áp dụng hình phạt đối với họ được thực hiện chỉ trong trường hợp cần thiết và phải căn cứ vào tính chất của hành vi phạm tội, vào những đặc điểm về nhân thân và yêu cầu của việc phòng ngừa tội phạm.

- Khi xét xử, nếu thấy không cần thiết phải áp dụng hình phạt đối với người chưa thành niên phạm tội, thì Toà án áp dụng một trong các biện pháp tư pháp: giáo dục tại xã, phường, thị trấn hoặc đưa vào trường giáo dưỡng theo quy định của Bộ Luật Hình sự.

- Không xử phạt tù chung thân hoặc tử hình đối với người chưa thành niên phạm tội. Khi xử phạt tù có thời hạn, Toà án cho người chưa thành niên phạm tội được hưởng mức án nhẹ hơn mức án áp dụng đối với người đã thành niên phạm tội tương ứng.

- Không áp dụng hình phạt tiền đối với người chưa thành niên phạm tội ở độ tuổi từ đủ 14 tuổi đến dưới 16 tuổi. Không áp dụng hình phạt bổ sung đối với người chưa thành niên phạm tội.

- Án đã tuyên đối với người chưa thành niên phạm tội khi chưa đủ 16 tuổi, thì không tính để xác định tái phạm hoặc tái phạm nguy hiểm.

3. Các biện pháp tư pháp áp dụng đối với người chưa thành niên phạm tội.

- Giáo dục tại xã, phường, thị trấn:

Biện pháp giáo dục tại xã, phường, thị trấn từ một năm đến hai năm đối với người chưa thành niên phạm tội ít nghiêm trọng hoặc tội nghiêm trọng.

Người chưa thành niên được giáo dục tại xã, phường, thị trấn phải chấp hành đầy đủ những nghĩa vụ về học tập, lao động, tuân theo pháp luật dưới sự giám sát, giáo dục của chính quyền xã, phường, thị trấn và tổ chức xã hội được Toà án giao trách nhiệm.

- Đưa vào trường giáo dưỡng.

Biện pháp đưa vào trường giáo dưỡng từ một năm đến hai năm đối với người chưa thành niên phạm tội, trong trường hợp do tính chất nghiêm trọng

của hành vi phạm tội, do nhân thân và môi trường sống của người chưa thành niên phạm tội mà cần đưa người đó vào một tổ chức giáo dục có kỷ luật chặt chẽ.

Nếu người chưa thành niên phạm tội được giáo dục tại xã, phường, thị trấn hoặc được đưa vào trường giáo dưỡng đã chấp hành một phần hai thời hạn do Toà án quyết định và có nhiều tiến bộ, thì Toà án có thể quyết định chấm dứt thời hạn giáo dục tại xã, phường, thị trấn hoặc thời hạn ở trường giáo dưỡng theo đề nghị của tổ chức, cơ quan, nhà trường được giao trách nhiệm giám sát, giáo dục người chưa thành niên phạm tội.

4. Các hình phạt được áp dụng đối với người chưa thành niên phạm tội.

Người chưa thành niên phạm tội chỉ bị áp dụng một trong các hình phạt sau đây đối với mỗi tội phạm:

- Cảnh cáo:

Được áp dụng đối với người chưa thành niên phạm tội ít nghiêm trọng hoặc có nhiều tình tiết giảm nhẹ nhưng chưa đến mức miễn trách nhiệm hình sự

- Phạt tiền:

Phạt tiền được áp dụng là hình phạt chính đối với người từ đủ 16 tuổi đến dưới 18 tuổi, nếu người đó có tài sản hoặc thu nhập riêng. Mức phạt tiền được áp dụng đối với người chưa thành niên phạm tội không quá một phần hai mức tiền phạt mà điều luật quy định.

- Cải tạo không giam giữ:

Cải tạo không giam giữ được áp dụng đối với người chưa thành niên phạm tội ít nghiêm trọng hoặc phạm tội nghiêm trọng do Bộ Luật Hình sự quy định mà đang có nơi làm việc ổn định hoặc có nơi thường trú rõ ràng, nếu thì không khấu trừ thu nhập của họ. Thời hạn cải tạo không giam giữ đối với người chưa thành niên phạm tội không quá một phần hai thời hạn mà điều luật quy định.

- Tù có thời hạn.

Tù có thời hạn là việc buộc người bị kết án phải chấp hành hình phạt tại trại giam trong một thời hạn nhất định.

Đối với người từ đủ 16 tuổi đến dưới 18 tuổi khi phạm tội, nếu điều luật được áp dụng quy định hình phạt tù chung thân hoặc tử hình, thì mức hình phạt cao nhất được áp dụng không quá mười tám năm tù; nếu là tù có thời hạn thì mức hình phạt cao nhất được áp dụng không quá ba phần tư mức hình phạt tù mà điều luật quy định.

Đối với người từ đủ 14 tuổi đến dưới 16 tuổi khi phạm tội, nếu điều luật được áp dụng quy định hình phạt tù chung thân hoặc tử hình thì mức hình phạt cao nhất được áp dụng không quá mười hai năm tù; nếu là tù có thời

hạn thì mức hình phạt cao nhất được áp dụng không quá một phần hai mức phạt tù mà điều luật quy định.

5. Giảm mức hình phạt đã tuyên

- Người chưa thành niên bị phạt cải tạo không giam giữ hoặc phạt tù, nếu có nhiều tiến bộ và đã chấp hành được một phần tư thời hạn, thì được Toà án xét giảm; riêng đối với hình phạt tù, mỗi lần có thể giảm đến bốn năm nhưng phải bảo đảm đã chấp hành ít nhất là hai phần năm mức hình phạt đã tuyên.

- Người chưa thành niên bị phạt cải tạo không giam giữ hoặc phạt tù, nếu lập công hoặc mắc bệnh hiểm nghèo, thì được xét giảm ngay và có thể được miễn chấp hành phần hình phạt còn lại.

- Người chưa thành niên bị phạt tiền nhưng bị lâm vào hoàn cảnh kinh tế đặc biệt khó khăn kéo dài do thiên tai, hoả hoạn, tai nạn hoặc ốm đau gây ra hoặc lập công lớn, thì theo đề nghị của Viện trưởng Viện Kiểm sát, Toà án có thể quyết định giảm hoặc miễn việc chấp hành phần tiền phạt còn lại.

6. Xoá án tích.

Người chưa thành niên đương nhiên được xoá án tích trong những trường hợp sau:

- Được miễn hình phạt.

- Bị kết án không phải về các tội quy xâm phạm an ninh quốc gia, tội phá hoại hòa bình, chống loài người, tội phạm chiến tranh của Bộ luật hình sự, nếu từ khi chấp hành xong bản án hoặc từ khi hết thời hiệu thi hành bản án người đó không phạm tội mới trong thời hạn sau đây:

+ 06 tháng trong trường hợp bị phạt cảnh cáo, phạt tiền, cải tạo không giam giữ hoặc phạt tù nhưng được hưởng án treo;

+ 18 tháng trong trường hợp hình phạt là tù đến ba năm;

+ 30 tháng trong trường hợp hình phạt là tù từ trên ba năm đến mười lăm năm;

+ 42 tháng trong trường hợp hình phạt là tù từ trên mười lăm năm.